

„Fiedler100”

Száz éve 1921. február 15.-én született Fiedler Ferenc azaz Francois Fiedler az absztrakt expresszionizmus kiemelkedő képviselője. Fiedler Kasán látta meg a napvilágot, majd később Nyíregyházán nevelkedett. Öt évesen már Leonardo da Vinci és Caravaggio festményeit kezdte másolni, tízévesen pedig felnőtt művészekkel együtt állított ki. A negyvenes években aktívan dolgozott, több alkotását is megvásárolta a magyar állam, ezek a figuratív művek ma is a Szépművészeti Múzeum – Nemzeti Galéria gyűjteményét gyarapítják.

A Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskola festő szakán Szőnyi István volt a mestere, ahol olyan művészekkel kötött életre szóló barátságot, mint Reigl Judit, Hantai Simon és Paul Hargittai. Művésztársaihoz hasonlóan a negyvenes évek végén az elszigetelő Magyarországot elhagyva Franciaországot választotta új otthonának.

Párizsban szinte azonnal felhagyott a figurális festéssel és teljes mértékben az absztrakció felé fordult. A tasizmus és a gesztusfestészet kezdte inspirálni. A gesztusfestészet esz-

köztárát sajátos ötvözetben jeleníti meg alkotásain, melyeken jól érzékelhetőek Hans Hartung, Jean-Paul Riopelle, Jackson Pollock, Mark Rothko hatásai.

1950-ben, ismerkedett meg a szürrealizmus katalán nagymesterével, Joan Miróval. Miró egy képkeretező kirakatában pillantotta meg egyik munkáját, amely nagy hatással volt rá, ezért pártfogásába vette a „fények festőjét”, ahogy elnevezte Fiedlert. Olyan művészekkel ismertette össze, mint Alexander Calder és Marc Chagall, és ő volt az, aki bemutatta a neves galéria tulajdonosnak, Aimé Maeghtnak. Fiedler ettől kezdve a Galerie Maeght exkluzív művésze lett és a XX. század modern művészetének olyan nagy mestereivel állított ki rendszeresen, mint Braque, Chagall, Calder, Giacometti, Kandinszkij, Miró, Matisse, Picasso, Riopelle, Tápies.

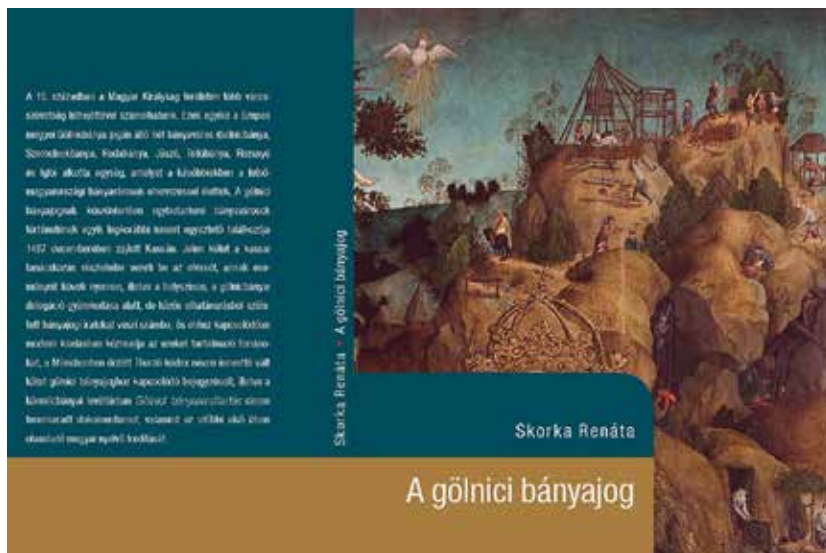
A centenáriumi kiállítás főleg az 50-es és 60-as évekbeli alkotói periódusára fókuszál és több olyan alkotás is bemutatásra kerül, amelyek Magyarországon még soha nem voltak kiállítva.

François Fiedler nyolcvan éves korában hunyt el 2001-ben, gazdag, befejezett életművet hagyva maga után. 2012-ben Jackson Pollock születésének centenáriuma alkalmából New York-ban, az amerikai festőművész egykori műterem-házában tizenhárom nagynevű művész alkotásaiból megrendezték a „The Persistence of Pollock” – Pollock továbbélése – című tárlatot, közöttük az egyedüli európai festő François Fiedler volt.

A kiállítás 2021.02.01.- 03.12-ig látogatható a Kálmán Maklár Fine Arts galériában.

Skorka Renáta A gölnici bányajog

A 15. században a Magyar Királyság területén több városszövetség létrejöttével számolhatunk. Ezek egyike a Szepes megyei Gölnicbánya jogán álló hét bányaváros (Gölnicbánya, Szomolnokbánya, Rudabánya, Jászó, Telkibánya, Rozsnyó és Igló) alkotta egység, amelyet a későbbiekben a felső-magyarországi bányavárosok elnevezéssel illeltek. A gölnici bányajognak köszönhetően egybetartozó bányavárosok történetének egyik legkorábbi ismert egyeztető találkozója 1487 decemberében zajlott Kasán. Jelen kötet a kassai tanácskozás részleteibe vezet be az olvasót, annak eseményeit követi nyomon, illetve a helyszínen, a gölnic bányai delegáció gyámkodása alatt, de közös elhatározásból született bányajogi iratokat veszi számba, és ehhez kapcsolódóan modern kiadásban közreadja az ezeket tartalmazó forrásokat, a Münchenben őrzött Thurzó-kódex néven ismertté vált kötet gölnici bányajoghoz kapcsolódó bejegyzéseit, illetve a körmöcbányai levéltárban Gölnici bányarendtartás címen fennmaradt dokumentumot, valamint ez utóbbi első ízben olvasható magyar nyelvű fordítását.

A "Lendület" Középkori Magyar Gazdaságtörténet Kutatócsoport tagjának, Skorka Renáta tudományos főmunkatársnak "A gölnici bányajog" című kötete a Gölnicbánya jogán álló hét bányaváros ítélezéséhez és bányaműveléséhez kapcsolódó 15. századi keletkezésű, német nyelvű forrásokat adja közre. A kötetben ugyanakkor először olvasható magyar nyelven a gölnici bányajogként ismertté vált bányarendtartás.

Budapest - Martin Opitz Kiadó, 2020

S z e r z ő i n k

Dancsó Andrea
kritikus, szerkesztő
Dudás Barbara
művészettörténész
Garami Gréta
művészettörténész
prof. Dr. Ing. František Holešovsky
művészezi író
Kakuk Tamás
író
Miglinczy Éva
művészeti író
Molnár Eszter
művészettörténész
Szemadám György
festőművész, művészeti író
Wehner Tibor
művészettörténész
Zeman-Juhász Éva
tervezőgrafikus, oktató

B o r í t ó n

H á t s ó b o r í t ó n
Tenk László /

B o r í t ó b e l s ő n
Baráth FABIÁN /

A lap megrendelhető
a Felvidéki Magyar Szépművészeti Egyesület
kiadó (femsze@gmail.com)
és a szerkesztőség
(atelier.folyoirat.revkomarom@gmail.com)
email címeiken.

A folyóirat megvásárolható
Szlovákiában és Magyarországon.
Észak-Komarom / Madách Könyvesbolt
(Jókaiho 25, 945 01 Komárno),
Párkányban a Bestseller könyvesboltban
(Hlavná 129, 943 01 Štúrovo),
Budapest / Írók Boltja
(Andrássy út 45.)

ATELIER művészeti folyóirat
XXIV. évfolyam, 2021. 1. szám
Megjelenés negyedévenként

K i a d ó

a Felvidéki Magyar Szépművészeti Egyesület

Felelős kiadó a kiadó mindenkori elnöke

F ő s z e r k e s z t ő

Miglinczy Éva
e-mail: atelier.folyoirat.revkomarom@gmail.com
mobil: + 36 70 217 0280

A szerkesztőség címe
Kós Károly út 3. fsz. 3., Tatabánya 2800

M u n k a t á r s a k

Fecso Szilárd - Kassa
e-mail: fecso.szilard@gmail.com
Lacza Tihamér - Nyárasd
e-mail: laczat@gmail.com

Borító- és lapterv
Szabó Andrea grafikusművész

Nyomdai előkészítés – Szabó Andrea
Nyomda - EPC Nyomdaipari Kft.
2040 Budaörs, Baross u. 77.
Postacím: 2040 Budaörs, Pf. 48.

Bankszámla OTP Bank Nyrt. Magyarország
Számlasszám 11740030-24034067
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
CE/6766-4/2019

T á m o g a t ó k

Kernstok Károly Művészeti Alapítvány

Köszönjük a hazai és külföldi alkotók-írók,
fotográfusok, a könyvkiadók, a művészeti intézmények,
valamint a jogutódok hozzájárulását az írások-
képek közzétételéhez.

Ár: 4.5 €, 1 400.- Ft
ISSN 1336-1678

